

Мосійчук Лілія Мар'янівна,

аспірант кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки, вул. Винниченка, 30, м. Луцьк, 43021, тел.: +38 099 3117040; e-mail: Lilamosi@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5338-0380>

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПОРЯДКУ ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДУ СУДДІ

Анотація. У публікації аналізуються основні акти національного законодавства, у яких закріплений порядок призначення на посаду судді. Порядок призначення на посаду судді варто розглядати як комплексний правовий інститут, що складається з норм різних галузей національного законодавства.

Після внесення змін до законодавства про судоустрій та статус суддів в Україні передбачено виключно процедуру призначення на посади суддів. Порядок призначення на посаду судді виступає вагомим складовою правового статусу судді.

Підтримано пропозицію стадії призначення на посаду судді поділяти на формальні та кваліфікаційні.

До формальних варто віднести діяльність Вищої кваліфікаційної комісії суддів України щодо процедурних моментів призначення кандидата на посаду судді.

Кваліфікаційні стадії полягають у перевірці та реалізації кандидатами на посаду судді різних навиків, необхідних для здійснення суддівських функцій. До них відносяться: складання особою, допущеною до участі у доборі, відбіркового іспиту; проходження кандидатами, які успішно склали відбіркового іспит та пройшли спеціальну перевірку, спеціальної підготовки, отримання свідоцтва про проходження спеціальної підготовки; є складення кандидатами, які пройшли спеціальну підготовку, кваліфікаційного іспиту та встановлення його результатів.

Ключові слова: правовий статус, правовий статус суддів, суд, суддівський корпус, суддя, судова влада.

Mosiichuk Liliia Marianivna,

postgraduate of Department of theory and history of state and law, Lesya Ukrainka Eastern European National University, Vinnychenko St., 30, Lutsk, 43021, tel.: +38 099 3117040; e-mail: Lilamosi@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5338-0380>

LEGAL REGULATION OF THE PROCEDURE FOR APPOINTMENT TO THE POSITION OF JUDGE

Abstract. The publication analyzes the main acts of national law, which set out the procedure for appointment to the position of judge. The procedure for appointment to the position of a judge should be considered as a complex legal institution consisting of norms of various branches of national legislation.

Following the amendments to the legislation on the judiciary and the status of judges in Ukraine, only the procedure for appointment to the position of judges is provided. The procedure for appointment to the position of a judge is an important component of the legal status of a judge.

The proposal to divide the stage of appointment to the position of a judge into formal and qualification was supported.

The formal stages include the activities of the High Qualifications Commission of Judges of Ukraine regarding the procedural aspects of appointing a candidate for the position of a judge.

Qualification stages are the testing and implementation by candidates for the position of judge of various skills necessary for the exercise of judicial functions. These include: passing a qualifying examination by a person admitted to participate in the selection; passing by candidates who have successfully passed the selection exam and passed the special examination, special training, obtaining a certificate of special training; are passing the qualification exam and establishing its results by candidates who have passed special training.

Key words: legal status, legal status of judges, court, judiciary, judge, judiciary.

Постановка питання в загальному вигляді. Після Революції Гідності (2013-2014 рр.) Україна цілеспрямовано обрала шлях очищення судової влади. Для реалізації цього завдання пропонуються різні інструменти оновлення складу суддівського співтовариства від непрофесійних і недоброчесних суддів у процесі очищення державної влади.

Правовий статус суддів безпосередньо залежить від особистості, яка обіймає посаду судді, а тому особливої актуальності набувають питання призначення на посаду судді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання даної проблеми. Порядок призначення на посаду судді тривалий час залишається предметом наукових досліджень багатьох вітчизняних вчених, зокрема: Р. Баранніка, В. Басая, В. Бойка, В. Бринцева, М. Вільгушинського, О. Жуковського, М. Косюти, В. Кравчука, І. Марочкина, Л. Москвич, Ю. Полянського, С. Прилуцького, Л. Скоморохи та інших.

Загальна мета даної статті полягає у аналізі та розкритті змісту правового регулювання призначення судді на посаду.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Ще у далеку давнину відомий давньогрецький мислитель Арістотель писав, що існує чотири способи впорядкування суду; стільки ж способів буде в тому випадку, коли суддів призначають не з числа усіх громадян, і коли вони судитимуть, дотримуючись певної черги; знову ж таки, судді можуть обиратися з числа декотрих громадян для ведення всіх справ через вибори чи за жере-

бом або в одних випадках за жеребом, в інших – через вибори; чи, нарешті, в одних випадках одні й ті самі справи розглядатимуть судді, призначені за жеребом або шляхом голосування [1, с. 127-128].

На початку ХХ століття В. Случевський виокремлював чотири способи вступу на посаду судді: 1) вибори осіб суспільством або його представниками; 2) вибори осіб тими судовими установами, у яких з'явилась вакансія судді; 3) призначення урядовою владою; 4) призначення шляхом жеребкування з числа осіб, що відповідають законним умовам [2, с. 127].

Як справедливо зазначає В. Кравчук, конституційно-правові засоби оновлення складу суддівського співтовариства передбачають використання механізмів призначення та виборності [3, с. 18].

Порядок призначення судді на посаду відображається у ряді міжнародних правових актів. Важливим документом, що регламентує призначення судді на посаду є Монреальська універсальна декларація про незалежність правосуддя, прийнята Першою світовою конференцією про незалежності правосуддя у 1983 році [4]. У контексті призначення судді на посаду, Декларація, зокрема, визначає наступне: не існує єдиного правильного способу обрання суддів; єдиною вимогою є та, що спосіб обрання повинен гарантувати, що призначення суддів не здійснюється за нечесними мотивами [4].

У п. 1.3. Європейської хартії суддів вказується, що стосовно кожного рішення, пов'язаного з підбором, відбором, призначенням та просуванням по службі або закінченням перебуван-

ня на посаді судді Закон передбачає втручання органу, незалежного від виконавчої та законодавчої влади, у якому не менше половини учасників є суддями, обраними такими ж суддями в порядку, що гарантує найширше представництво суддів [5].

Відповідно до ст. 9 Загальної хартії судді, обрання судді на посаду має відповідати об'єктивним та прозорим критеріям і базуватися суто на його професійній кваліфікації. Якщо обрання на посаду не відбувається іншим шляхом згідно з встановленою та глибоко вкоріненою традицією, то таке обрання має здійснювати незалежний орган, що включає достатню кількість представників судової влади [6].

Наступним міжнародно-правовим актом, що регламентує порядок призначення судді на посаду, є Пекінські тези. У документі зазначено, що для досягнення суддями своїх цілей та реалізації своїх функцій судді повинні обиратися на засадах компетентності, неупередженості та незалежності (п. 11). Спосіб обрання суддів повинен гарантувати обрання найбільш кваліфікованого кандидата на посаду. Такий спосіб має захищати від будь-якого впливу та забезпечувати призначення компетентних, незалежних та неупереджених осіб (п. 12) [7].

Ще одним документом, що закріплює порядок призначення судді на посаду є Рекомендації Латімер Хаус щодо парламентаризму та незалежності суддівства в країнах загального права, прийняті на зустрічі представників парламентської асоціації, асоціації магістратів та суддів, асоціації адвокатів та освітньої юридичної асоціації країн загального права 19 липня 1998 року. У документі наголошено не

таких моментах: 1) процес призначення суддів повинен бути незалежним; 2) процес призначення повинен здійснюватись таким чином, щоб гарантувати незалежність та належний інтелектуальний рівень претендентів, обраних для призначення суддів на всіх рівнях; 3) призначення суддів на всіх рівнях повинно базуватись на прогресивних принципах рівності за ознакою статі, чи інших ознак, що можуть бути підставою для дискримінації; 4) судді мають призначатися на посаду на постійній основі [8].

Порядок призначення на посаду судді також закріплений і у Рекомендації СМ/Rec (2010) 12. Рішення, які стосуються добору суддів, мають ґрунтуватися на об'єктивних критеріях, які попередньо визначені законом чи компетентними органами влади (п. 44). Орган влади, який приймає рішення щодо добору та підвищення суддів по службі, повинен бути незалежним від виконавчої та законодавчої влади (п. 46) [9].

У Висновку № 1 (2001) зазначено, що забезпечення судової незалежності впливає практично на кожен аспект кар'єри судді: від навчання (підготовки) до призначення на посаду, просування по службі та участі в дисциплінарних заходах. Висновком № 10 (2007) рекомендовано у призначенні суддів брати участь судовій раді, а не парламенту чи органам виконавчої влади (п. 48) [10].

Як справедливо стверджує В. Кравчук, конституційно-правові засоби оновлення складу суддівського співтовариства є визначальним елементом правового статусу суддів та передбачають використання механізмів призначення та виборності. В Україні після внесення змін до законодавства

про судоустрій та статус суддів передбачено виключно процедуру призначення на посади суддів [11, с. 391].

На думку Л. Скоморохи, від того, наскільки законодавець чітко і юридично грамотно викладе правову позицію призначення суддів, буде залежати як доля самої судової влади, так і доля всієї держави [12, с. 18].

Формування корпусу професійних суддів України С. Прилуцький розглядає як динамічне явище, а формування корпусу професійних суддів України визначає, як упорядкований процес кадрового забезпечення судової влади, що включає правові механізми набуття та припинення судьями повноважень [13, с. 18].

Досліджуючи порядок та організацію процесу формування суддівського корпусу, Л. Скомороха механізм реалізації формування суддівського корпусу розуміє, як організаційно-правову діяльність відповідних органів щодо забезпечення створення професійного суддівського корпусу України, який включає законодавчо встановлені форми, засоби, умови добору, підготовки кандидатів у судді, призначення та перепідготовки і підвищення кваліфікації суддів [12, с. 43]. При цьому дослідниця у процедурі призначення суддів вважає доцільним проведення заходів щодо стандартизації та вироблення єдиних підходів і методів формування суддівського корпусу [14, с. 44].

Порядок зайняття посади судді детально врегульований розділом 4 Закону про судоустрій і статус суддів від 02 червня 2016 року з наступними змінами і доповненнями [15], яким зроблено істотний крок у напрямку упорядкування добору та призначення на посади суддів. Громадянин України,

який виявив бажання зайняти посаду судді, повинен відповідати вимогам чинного законодавства, що висуваються до кандидатів на посаду професійного судді.

Відповідно до ст. 70 Закону про судоустрій і статус суддів добір та призначення на посаду судді здійснюється у встановленому порядку та складається з відповідних стадій, а саме: 1) рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про оголошення добору кандидатів на посаду судді з урахуванням прогнозованої кількості вакантних посад суддів; 2) розміщення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на своєму офіційному веб-сайті оголошення про проведення добору кандидатів на посаду судді. В оголошенні має бути зазначено кінцевий термін подання документів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, що не може бути меншим ніж 30 днів із дати розміщення оголошення, а також прогнозована кількість вакантних посад суддів на наступний рік; 3) подання особами, які виявили намір стати суддею, до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відповідної заяви та визначених Законом документів; 4) здійснення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України перевірки відповідності осіб, які звернулися із заявою для участі в доборі, установленим Законом вимогам до кандидата на посаду судді на основі поданих документів; 5) допуск Вищою кваліфікаційною комісією суддів України осіб, які за результатами перевірки на час звернення відповідають установленим Законом вимогам до кандидата на посаду судді, до участі у доборі та складенні відбіркового іспиту; 6) скла-

дення особою, допущеною до участі у доборі, відбіркового іспиту; 7) встановлення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України результатів відбіркового іспиту та їх оприлюднення на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; 8) проведення стосовно осіб, які успішно склали відбіркового іспит, спеціальної перевірки в порядку, визначеному законодавством про запобігання корупції, з урахуванням особливостей, визначених Законом; 9) проходження кандидатами, які успішно склали відбіркового іспит та пройшли спеціальну перевірку, спеціальної підготовки; отримання свідоцтва про проходження спеціальної підготовки; 10) складення кандидатами, які пройшли спеціальну підготовку, кваліфікаційного іспиту та встановлення його результатів; 11) зарахування Вищою кваліфікаційною комісією суддів України кандидатів на посаду судді за результатами кваліфікаційного іспиту до резерву на заміщення вакантних посад судді, визначення їх рейтингу, оприлюднення списку кандидатів на посаду судді, включених до резерву та рейтингового списку, на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; 12) оголошення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідно до кількості вакантних посад судді у місцевих судах конкурсу на заміщення таких посад; 13) проведення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України конкурсу на заміщення вакантної посади судді на основі рейтингу кандидатів, які взяли участь у такому конкурсі, та внесення рекомендації Вищій раді правосуддя щодо призначення кандидата на посаду судді; 14) розгляд Вищою радою

правосуддя рекомендації Вищої кваліфікаційної комісії суддів України та ухвалення рішення щодо кандидата на посаду судді; 15) видання указу Президента України про призначення на посаду судді – у разі внесення Вищою радою правосуддя подання про призначення судді на посаду [15].

Висновки. Отже, більшість зазначених вище стадій (рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про оголошення добору кандидатів на посаду судді з урахуванням прогнозованої кількості вакантних посад суддів; розміщення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України на своєму офіційному веб-сайті оголошення про проведення добору кандидатів на посаду судді. В оголошенні має бути зазначено кінцевий термін подання документів до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, що не може бути меншим ніж 30 днів із дати розміщення оголошення, а також прогнозована кількість вакантних посад суддів на наступний рік; подання особами, які виявили намір стати суддею, до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України відповідної заяви та визначених Законом документів; здійснення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України перевірки відповідності осіб, які звернулися із заявою для участі в доборі, установленим Законом вимогам до кандидата на посаду судді на основі поданих документів; допуск Вищою кваліфікаційною комісією суддів України осіб, які за результатами перевірки на час звернення відповідають установленим Законом вимогам до кандидата на посаду судді, до участі у доборі та складенні відбіркового іспиту; встановлення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України ре-

зультатів відбіркового іспиту та їх оприлюднення на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; проведення стосовно осіб, які успішно склали відбіркового іспит, спеціальної перевірки в порядку, визначеному законодавством про запобігання корупції, з урахуванням особливостей, визначених Законом; зарахування Вищою кваліфікаційною комісією суддів України кандидатів на посаду судді за результатами кваліфікаційного іспиту до резерву на заміщення вакантних посад судді, визначення їх рейтингу, оприлюднення списку кандидатів на посаду судді, включених до резерву та рейтингового списку, на офіційному веб-сайті Вищої кваліфікаційної комісії суддів України; оголошення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України відповідно до кількості вакантних посад судді у місцевих судах конкурсу на заміщення таких посад; проведення Вищою кваліфікаційною комісією суддів України конкурсу на заміщення вакантної посади судді на основі рейтингу кандидатів, які взяли участь у такому конкурсі, та внесення рекомендації Вищій раді правосуддя щодо призначення кандидата на посаду судді) варто віднести до формальних, в них визначальна роль належить Вищій кваліфікаційній комісії суддів України, але не варто вважати що все залежить виключно від неї. Адже правильність оформлення документів, поданих на конкурс, результати відбіркового іспитів, відповідність законодавству про запобігання корупції залежать безпосередньо від претендента на посаду судді.

Кваліфікаційні стадії полягають у перевірці та реалізації кандидатами на посаду судді різних навиків, необ-

хідних для здійснення суддівських функцій. До кваліфікаційних стадій можемо віднести складання особою, допущеною до участі у доборі, відбіркового іспиту; проходження кандидатами, які успішно склали відбіркового іспит та пройшли спеціальну перевірку, спеціальної підготовки, отримання свідоцтва про проходження спеціальної підготовки; є складання кандидатами, які пройшли спеціальну підготовку, кваліфікаційного іспиту та встановлення його результатів.

Тож передбачений чинним законодавством порядок призначення судді на посаду є важливим елементом правового статусу судді, адже передусє безпосередньому виникненню правосуб'єктності судді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Арістотель. Нікомахова етика / пер. В. Ставнюка. Київ, 2002. Кн. 5. 480с.
2. Случевский В. Учебник русского уголовного процесса. Судоустройство – Судопроизводство. Санкт-Петербург, 1913. 686 с.
3. Кравчук В.М. Теоретичні основи конституційно-правового статусу суддів в Україні: Автореф. дис... докт. юрид. наук: 12.00.02. Ужгород, 2020. 34 с.
4. Монреальська універсальна декларація щодо незалежності правосуддя (Перша світова конференція щодо незалежності правосуддя, від 1983 р.). URL: vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/monreal-universal-declar.doc (дата звернення: 15.03.2022).
5. Європейська хартія щодо статусу суддів від 10 липня 1998 року URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_236 (дата звернення: 11.04.2022).
6. Загальна (Універсальна) хартія судді, ухвалена 17 листопада 1999 року Централь-

ною Радою Міжнародної Асоціації суддів // Електронний ресурс: Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_j63 (дата звернення: 17.03.2022).

7. Пекінські тези щодо принципів незалежності суддів юридичної асоціації країн азійського та тихоокеанського регіону, прийняті провідними діячами в галузі правосуддя в LAWASIA, а також суддями з Азії та тихоокеанського регіону в Пекіні в 1995 р. та схвалені на засіданні ради LAWASIA в 2001 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_j78 (дата звернення: 10.04.2022).

8. Рекомендації Латімер Хаус щодо парламентаризму та незалежності суддівства в країнах загального права, прийняті на зустрічі представників парламентської асоціації, асоціації магістратів та суддів, асоціації адвокатів та освітньої юридичної асоціації країн загального права 19 липня 1998 року URL: <https://vkksu.gov.ua/doc/perelik-dokumentiv/rekomendacii-lat> (дата звернення: 02.04.2022).

9. Рекомендація CM/Rec (2010) 12 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо суддів: незалежність, ефективність та обов'язки, ухвалена Комітетом Міністрів Ради Європи 17 листопада 2010 року на 1098 засіданні заступників міністрів // База даних «Законодавство України». URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_a38 (дата звернення: 26.03.2022).

10. Висновок № 10 (2007) Консультативної ради європейських суддів до уваги Комітету Міністрів Ради Європи про судову раду на службі суспільству. URL: https://court.gov.ua/userfiles/visn_10_2007.pdf (дата звернення: 13.03.2022).

11. Кравчук В.М. Конституційні основи правового статусу суддів в Україні: монографія. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 640 с.

12. Скомороха Л.В. Конституційно-правові аспекти формування професійного суддівського корпусу в Україні: сутність, механізм реалізації: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02. Київ, 2010. 216 с.

13. Прилуцький С.В. Формування корпусу професійних суддів України: дис... канд. юрид. наук: 12.00.10. Київ, 2003. 223 с.

14. Скомороха Л.В. Концептуальні підходи щодо отримання всебічної та повної інформації стосовно осіб, які претендують на зайняття посади судді. Вісник Вищої ради юстиції. 2010. № 2. С. 44-51.

15. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р., з наступними змінами / Верховна Рада України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/print1465331835457898> (дата звернення: 29.03.2022).

REFERENCES:

1. Aristotel' (2002). *Nikomahova etika [Nicomachean ethics]*. (vol. 1-5). Kiiv [in Ukrainian].

2. Sluchevskij, V.(1913). *Sudoustrojstvo – Sudoproizvodstvo [Judicial system – Judicial proceedings]*. Sankt-Peterburg [in Russian].

3. Kravchuk, V.M. (2020). Teoretichni osnovi konstitucijno-pravovogo statusu suddiv v Ukraini [Theoretical foundations of the constitutional and legal status of judges in Ukraine].*Doctor's thesis*. Uzhgorod [in Ukrainian].

4. Monreal's'ka universal'na deklaracija shhodo nezalezhnosti pravosuddja [Montreal Universal Declaration on the Independence of Justice].[vkksu.gov.ua](https://vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/monreal-universal-declar.doc) Retrieved from: vkksu.gov.ua/userfiles/doc/perelik-dokumentiv/monreal-universal-declar.doc [in Ukrainian].

5. Evropejs'ka hartija shhodo statusu suddiv [European Charter on the Status of Judges]. (n.d). [zakon3.rada.gov.ua](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_236) Retrieved from http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_236 [in Ukrainian].

6. Zagal'na (Universal'na) hartija suddi [General (Universal) Charter of Judges].(n.d). [zakon3.rada.gov.ua](http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_j63) Retrieved from http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_j63 [in Ukrainian].

7. Pekins'ki tezi shhodo principiv nezalezhnosti suddiv juridichnoi asociacii

kraїн azijs'kogo ta tihookeans'kogo regionu, prijnjati providnimi dijachami v galuzi pravosuddja v LAWASIA, a takozh suddjami z Azii ta tihookeans'kogo regionu v Pekini v 1995 r. ta shvaleni na zasidanni radi LAWASIA v 2001 r. [Beijing Theses on the Principles of Independence of Judges of the Asia-Pacific Judicial Association, adopted by LAWASIA Senior Justice Judges and Asia and the Pacific Judges in Beijing in 1995 and approved by the LAWASIA Council in 2001].(n.d). *zakon2.rada.gov.ua* Retrieved from http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_j78 [in Ukrainian].

8. Rekomendacii Latimer Haus shhodo parlamentarizmu ta nezalezhnosti suddivstva v kraїnah zagal'nogo prava, prijnjati na zustrichi predstavnikov parlaments'koї asociacii, asociacii magistrativ ta suddiv, asociacii advokativ ta osvtn'oї juridichnoї asociacii kraїн zagal'nogo prava 19 lipnja 1998 roku [Recommendations of the Latimer House on Parliamentarism and Independence of the Judiciary in Common Law Countries, adopted at a meeting of representatives of the Parliamentary Association, the Association of Magistrates and Judges, the Bar Association and the Educational Legal Association of Common Law Countries July 19, 1998]. *vkksu.gov.ua* Retrieved from <https://vkksu.gov.ua/doc/perelik-dokumentiv/rekomendacii-lat> [in Ukrainian].

9. Rekomendacija CM/Rec (2010) 12 Komitetu Ministriv Radi Evropi derzhavam-chlenam shhodo suddiv: nezalezhnist', efektivnist' ta obov'jazki, uhvalena Komitetom Ministriv Radi Evropi 17 listopada 2010 roku na 1098 zasidanni zastupnikov ministriv [Recommendation CM / Rec (2010) 12 of the Committee of Ministers of the Council of Europe to member states on judges: independence, efficiency and responsibilities, adopted by the Committee of Ministers of the Council of Europe on 17 November 2010 at the 1098th meeting of the Ministers' Deputies].(n.d). *zakon2.rada.gov.ua*

Retrieved from: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_a38 [in Ukrainian].

10. Visnovok № 10 (2007) Konsul'tativnoї radi evropejs'kih suddiv do uvagi Komitetu Ministriv Radi Evropi pro sudovu radu na sluzhbi suspil'stvu [Conclusion № 10 (2007) of the Advisory Council of European Judges for the attention of the Committee of Ministers of the Council of Europe on the Judicial Council in the service of society]. *court.gov.ua* Retrieved from: https://court.gov.ua/userfiles/visn_10_2007.pdf [in Ukrainian].

11. Kravchuk, V.M. (2019). *Konstitucijni osnovi pravovogo statusu suddiv v Ukraїni [Constitutional bases of legal status of judges in Ukraine]*. Kiiv: Vidavnictvo Lira-K [in Ukrainian].

12. Skomoroha, L.V. (2010). *Konstitucijno-pravovi aspekti formuvannja profesijnogo suddivs'kogo korpusu v Ukraїni: sutnist', mehanizm realizacii [Constitutional and legal aspects of the formation of the professional judiciary in Ukraine: essence, implementation mechanism]*. *Candidate's thesis*. Kiiv [in Ukrainian].

13. Priluc'kij, S.V. (2003). *Formuvannja korpusu profesijnih suddiv Ukraїni [Formation of the corps of professional judges of Ukraine]*. *Candidate's thesis*. Kiiv [in Ukrainian].

14. Skomoroha, L.V. (2010). *Konceptual'ni pidhodi shhodo otrimannja vsebichnoї ta povnoї informacii stosovno osib, jaki pretendujut' na zajnjattja posadi suddi [Conceptual approaches to obtaining comprehensive and complete information about persons applying for the position of a judge]*. *Visnik Vishhoї radi justicii – Bulletin of the High Council of Justice*, 2, 44-51[in Ukrainian].

15. *Zakon Ukraїni "Pro sudoustrij i status suddiv" [The Law of Ukraine "On the Judiciary and the Status of Judges"]*.(n.d). *zakon3.rada.gov.ua* Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1402-19/print1465331835457898> [in Ukrainian].